

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Juupajoen kunta	Pirkko Lindström	pirkko.lindstrom@juupajo.fi, 040 5950480	4.12.2017	Juupajoen kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistus on tarpeellinen ja valinnanvapauden laajentaminen on kannatettavaa.

On hyvä, että valinnanvapaus laajenee esitetyn lainsäädännön avulla erityisesti köyhempiin sosiaaliluokkiin. Parempituloisilla on jo nyt ollut erityisesti terveyspalveluissa valinnanmahdollisuutta työterveyshuollon ja sv-korvattujen yksityisten palvelujen kohdalla.

Laajentuva valinnanvapaus ei kuitenkaan automaattisesti johda uudistuksen tavoitteiden (terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen, kustannusten nousun hillitseminen) toteutumiseen. Lain käytännön toteuttaminen vaatii vahvaa otetta maakunnan toimijoilta. Toisaalta toimintojen kustannustehokkuuden tavoittelu tulee johtamaan palveluverkoston karsimiseen harvaanasuttujen maaseutukuntien kohdalla. Palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden turvaaminen erityisesti Juupajoen kaltaisten maaseutukuntien asukkaille tulee olemaan ongelma. Fyysisiä toimipisteitä tullaan korvaamaan digitaalisilla palveluilla, joiden toiminta ilman kiinteitä tietoverkkoyhteyksiä ei ole ongelmattonta. Toisaalta etenkin ikäihmisten valmiuden digipalvelujen käyttöön ovat heikot.

Maaseutukuntien osalta sote-palvelujen toimipisteet tulevat vähenemään myös ns. kyläkauppa –ilmiön johdosta. Aktiiviset ja toimintakykyiset kuntalaiset tulevat hakeutumaan laajan palvelukonseptin sote-keskuksiin suurempiin tajaamiin (kuten suurempiin kauppakeskuksiin); tämä heikentää entisestään pienen kunnan sote-keskuksen toimintamahdollisuuksia, kun asiakaspohja pienenee. Toisaalta kaikki haluaisivat, että lähiseudulla olisi joku toimipiste (ns. ”kyläkauppa”), jossa voisi asioida silloin tällöin pienen vaivan sattuessa.

Lakiluonnoksessa esitetty malli on monimutkainen ja moniselkoinen. Olisiko lakia mahdollista yksinkertaistaa vai onko koko tavoitteeksi asetettu rakennelmakokonaisuus ja sen ohjaus- ja johtamisjärjestelmä liian monimutkainen toimiakseen käytännössä? Järjestämistä vastuun kantaminen ja palvelujen integraatio on haasteellista, kun iso osa palveluista siirtyy yritysten vastuulle ja markkinaperusteiseen ohjaukseen. Palvelutuotanto pirstoutuu maakuntien tosiasiallisen ohjauksen ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja.

Valinnanvapausuudistus lisää palvelujen kysyntää ja aiheuttaa uusia kustannuksia.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yleisesti ottaen valinnanvapaus laajenee merkittävästi suurimmalla osalla kuntalaisista.

Etenkin kroonisissa sairauksissa, joita ihmiset sairastavat vuosia, tarvitaan valinnaisia vaihtoehtoja. Kroonisesti sairaat ihmiset tuntevat sairautensa ja heillä on usein vertaiskontakteja ja sen myötä arvioita lääkärihoitotarjonnasta. Parhaiten hoito onnistuu, kun ihminen saa valita hoitavan tahon. Jos potilas on saanut valita lääkärinsä, hänen ennakoasenteensa on myönteinen. Myönteinen ennakoasenne johtaa hoitomyönteisyyteen.

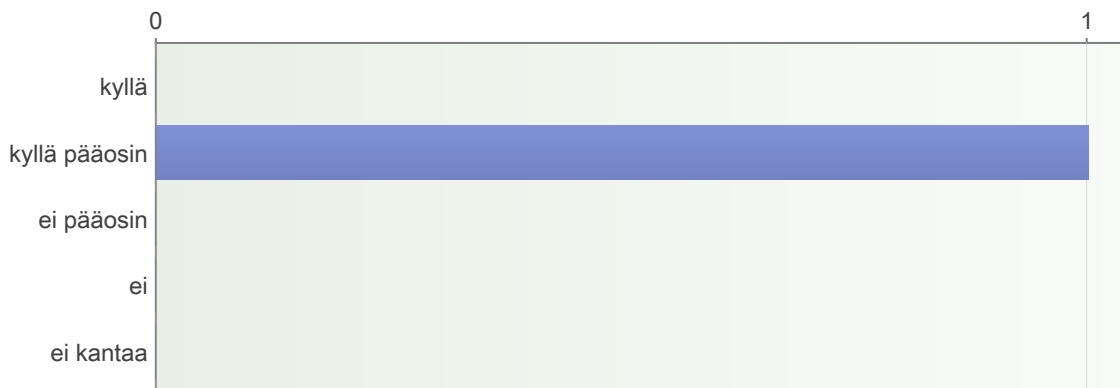
Asiakkailla ei ole ainakaan alkuvaiheessa käytettävissään riittävästi objektiivista ja vertailukelpoista tietoa valintojen tekemiseen. Valintoja tehdään ehkä enemmän markkinoinnilla tuotettujen mielikuvien kuin tosiasiallisten faktojen perusteella.

Esitetty valinnanvapausjärjestelmä voi olla useita sosiaali- ja terveystalvija käyttäville ja erityisryhmiin kuuluville (lastensuojelun asiakkaat, päihde- ja mielenterveys asiakkaat, kehitysvammaiset) liian vaikea ja monimutkainen.

Paljon palveluja tarvitsevien näkökulmasta nykyistä sirpaleisempi palvelujärjestelmä ja uudet rajapinnat haastavat integraatiotavoitetta. Palvelujen tuotantovastuu jakautuu kunnan, maakunnan liikelaitoksen ja yksityisen palvelutuotannon kesken. Tämä voi aiheuttaa sen, että paljon palveluja tarvitsevien vaikutusmahdollisuudet voivat heiketä nykyisestä, kun eri tahot pyrkivät osaoptimoimaan oman tuotantonsa.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

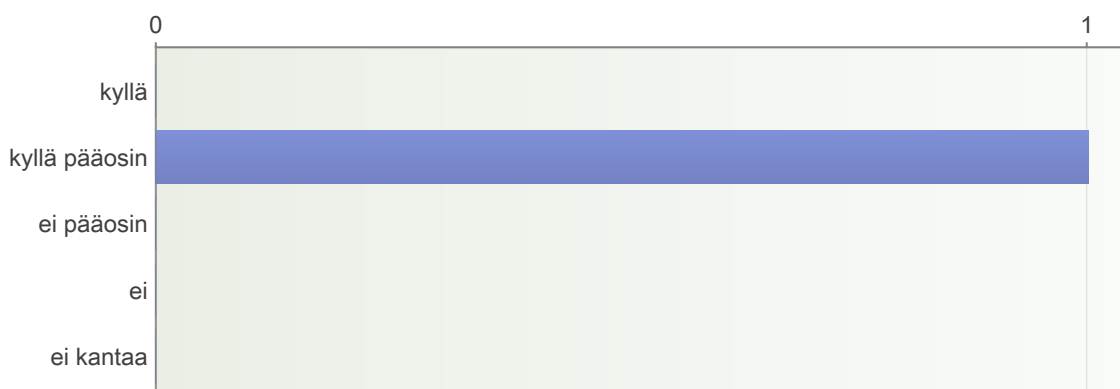
Vastaajien määrä: 1

- Ratkaisevaa tulee olemaan kuinka johdonmukaisesti, selkeästi ja tarvittaessa kohdennetusti asiakkaita ja kuntalaisia informoidaan palveluista ja uusista käytännöistä sekä kansallisesti että maakunnan toimesta. Vaarana on, että palveluja markkinoidaan (ja valitaan) mielikuvilla eikä tosiasiallisilla perusteilla.

Esityksen mukainen uudistus lisää mahdollisuuksia hakeutua palveluihin ja, jos tarjontaa on, asiakas voi valita itselleen sopivan palveluvaihtoehdon. Järjestelmä on monimutkainen ja omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannettaan, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

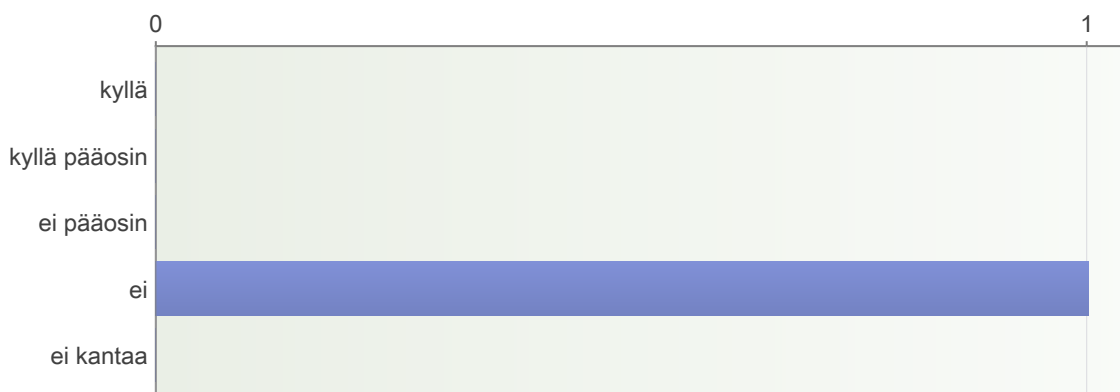
Vastaajien määrä: 1

- Uudessa toimintamallissa on hyvät edellytykset parantaa palveluintegraatiota monimutkaisissa palveluprosesseissa. Maakuntatasolla palveluintegraatio toteutuu asiakassuunnitelman, asiakasohjauksen, sopimusten ja muun suunnittelun avulla. Monituottajamalli tuo tähän kuitenkin haastetta. Sopimusten ja tuottajien valvonta edellyttää runsaasti asiantuntijaresursseja, joka luonnollisesti on kustannuksia lisäävä tekijä.

Ehdoton edellytys palvelujen yhteensovittamiselle on, että tarvittavat tietojärjestelmät ovat toimivia, kaikki palveluja tuottavat tahot ovat niihin liittyneinä ja että käytetään kansallisesti sovittuja palveluluokituksia. Myös tietosuojakäytänteiden ja -säädösten tulee tukea palvelujen yhteensovittamista eikä rajoittaa tarvittavien tietojen jakamista.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

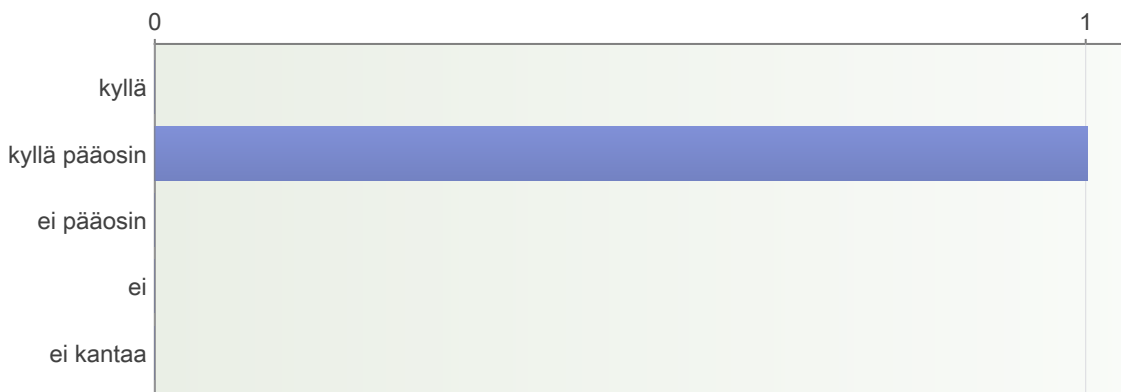
Vastaajien määrä: 1

- Hoitojärjestelmän integraatio toteutuisi parhaiten monopolimallissa. Tässä mallissa ihmisen valinnanvapaus jäisi ohueksi tai toteutumatta. Ihmisellä tulee joka vaiheessa olla tilaisuus valintoihin. Tarvittava integraatio toteutuu, jos tietojärjestelmät toimivat terveydenhuollon toimijoiden välillä.

Sote-integraatio ei toteudu järjestämisvastuun keskittämällä. Integraatio edellyttää asiakaskohtaista palvelukokonaisuutta. Mallissa palvelut hajautuvat eri toimijoille ja integraatio käytännössä vaikea toteuttaa; integraatio edellyttää uusia hallinnollisia toteuttamistapoja (esim. asiakassuunnitelmat entistä laajemmalle asiakaskunnalle), joiden toimivuudesta uudenaikaisessa toimintaympäristössä ei ole varmuutta.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

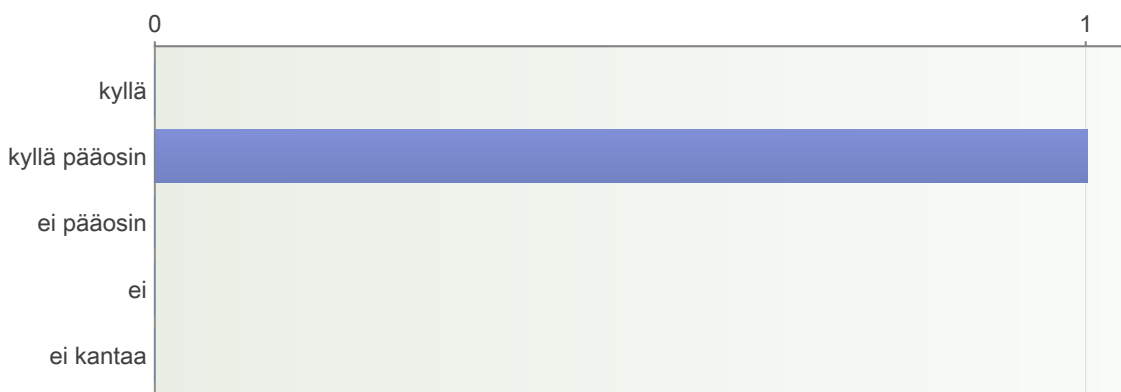
Vastaajien määrä: 1

- Isommille maakunnille antaa, mutta pienemmillä maakunnilla tulee olemaan haasteita. Henkilöstön saatavuus/riittävyys/osaaminen ja taloudelliset tekijät tulevat olemaan niillä kriittisiä.

Tilanne, jossa asiakas valitsee jonkun muun kuin oman kotikuntansa maakunnan palveluntuottajan, on järjestämisvastuu palveluintegraation näkökulmasta haastava.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

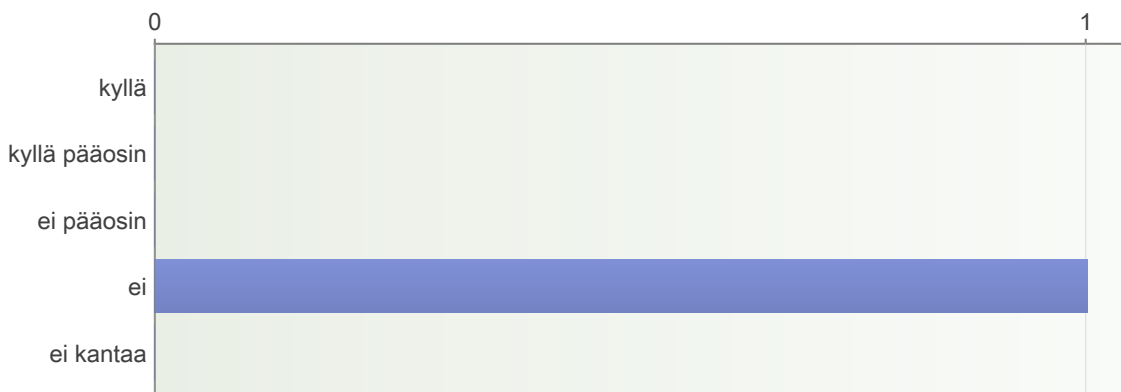
Vastaajien määrä: 1

- Jo nyt sote-valmistelu on osoittanut, että kunnista ja kuntayhtymistä on löytynyt muutosvalmiutta ja innovatiivisuutta. Kun muutoksia ja innovaatioita tehdään, on syytä huolehtia siitä, että uusia käytäntöjä arvioidaan myös kriittisesti suhteessa vanhaan. Tarvitaan vahva keskitetty evaluointiyksikkö, joka arvioi maakuntien innovaatioita, auttaa onnistuneiden leviämistä ja estää tarpeettomien leviämisen.

Valinnanvapausuudistus luo mahdollisuuksia uudistaa toimintatapoja ja ottaa käyttöön uusia palveluinnovaatioita. Tavoitteen saavuttaminen riippuu siitä, millaisia ehtoja tuottajille asetetaan, millainen korvausmalli on ja millä tavalla se kannustaa innovaatioihin.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toteuttaminen vaikeuttaa kustannusten hillintätavoitteen saavuttamista. keskeisin syy on se, että malli rajoittaa maakunnan oikeutta ohjata palveluja kokonaisuutena. Muutuskustannukset aiheuttavat myös alkuvaiheessa investointeja ja lisääntyviä hallintokustannuksia.

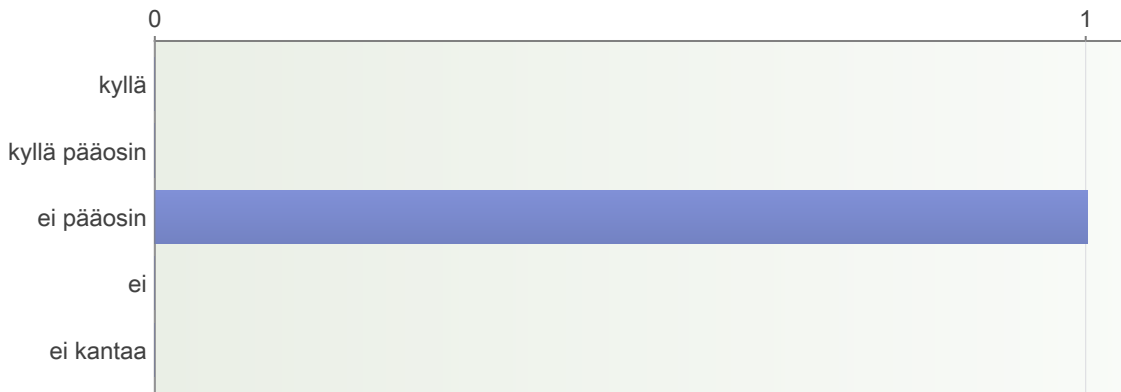
Kustannusten nousun riskejä aiheuttavat lisäksi ainakin järjestäjien sekä tuottajien ict –investointikustannukset, maakunnan, maakunnan liikelaitoksen ja tuottajien hallinnolliset tehtävät sekä valinnanvapausmalliin kuuluvat uudet elementit sekä suun terveydenhuollon suoran valinnan palvelut.

Valinnanvapausuudistuksen on arvioitu lisäävän palvelujen kysyntää, kun yksityistä palvelutuotantoa siirryy julkisesti rahoitetuksi. Palvelujen kasvava kysyntä saattaa kohdentua sellaisiin helppoihin, itsestään paraneviin sairauksiin, joiden hoitaminen kuluttaa kokonaisresursseja, mutta ei tuota hyvinvointi- eikä terveyshyötyjä.

Henkilöstön siirtymisellä julkiselta yksityiselle sektorille olisi merkittäviä heijastusvaikutuksia kunnallisen eläkejärjestelmän kestävyys. Yksityisen sektorin osuuden kasvaminen heikentää välittömästi julkisen sektorin eläkejärjestelmän rahoituspohjaa. Kymmenien tuhansien työntekijöiden siirtyminen sotessa yksityiselle sektorille merkitsisi isoa muutosta työeläkkeiden rahoitukseen ja nostaisi julkisen sektorin työeläkemaksuja.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Miten maakunta turvaa poikkeusolosuhteissa palvelutuotannon jatkuvuuden monituottajamallissa, pelkät sopimuskirjaukset eivät riitä. Kilpailu vähentää varautumiseen suunnattuja resrsseja.

Uhkatekijänä henkilöstön runsas ja hallitsematon siirtyminen julkiselta sektorilta yksityiselle. Myös eri ammattialojen osaajien vähäisyys voi aiheuttaa ongelmia (mm. hammaslääkärit).

Erikoislääkäripalvelujen järjestäminen sote-keskuksiin on asiakkaiden näkökulmasta edistystä, mutta edellyttää työtapojen muutosta ja voi tuottaa vaikeuksia maakunnalle.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisäätäinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

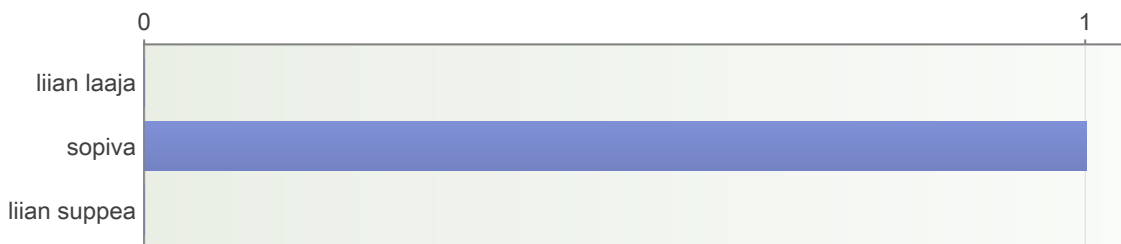
22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluvalikoima on laajuudeltaan hallittavissa.
Tiettyjen erikoisalojen erikoislääkäripalvelujen sijoittaminen sote-keskuksiin voi vaarantaa maakunnan liikelaitoksen henkilöstöressurssien riittävyyden kyseisellä erikoisalalla.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

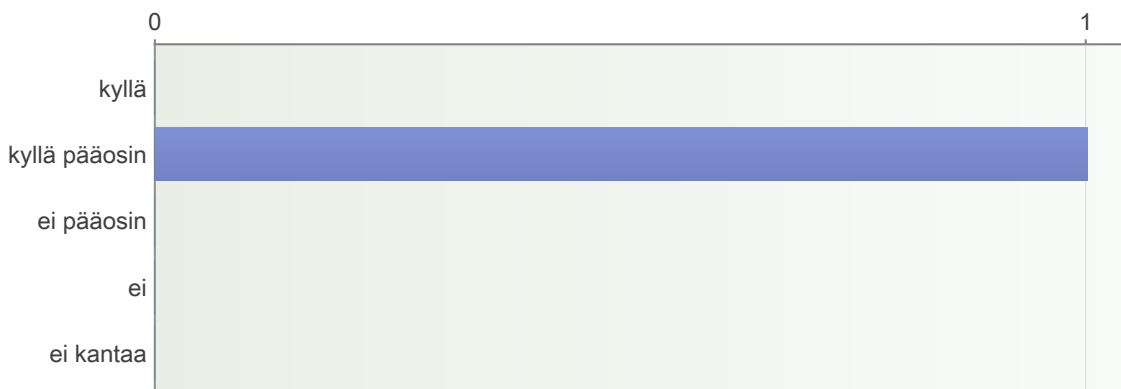

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

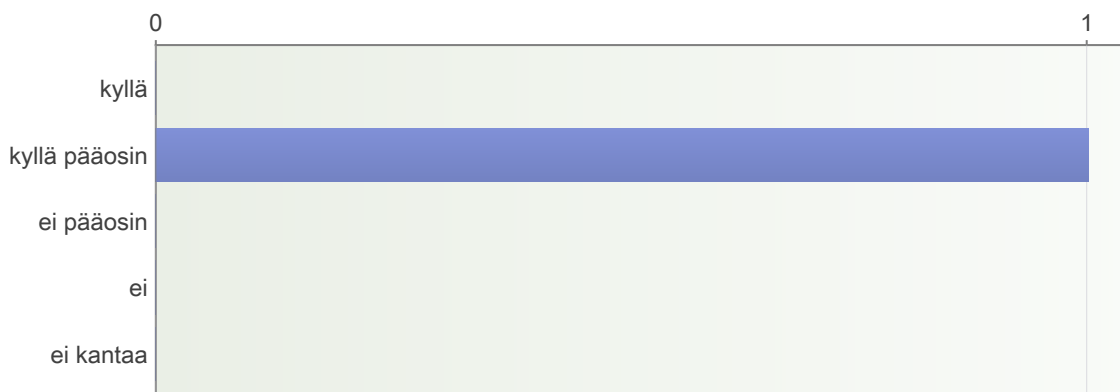
-

Epäselvää on kotisairaanhoidoin ja fysioterapian asema, milloin on kyse asiakassetelipalvelusta ja mikä kuuluu sote-keskukselle.

Järjestykö kotisairaanhoidoin lääkäripalvelu sote-keskuksesta vai asiakassetelipalveluna.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeää siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

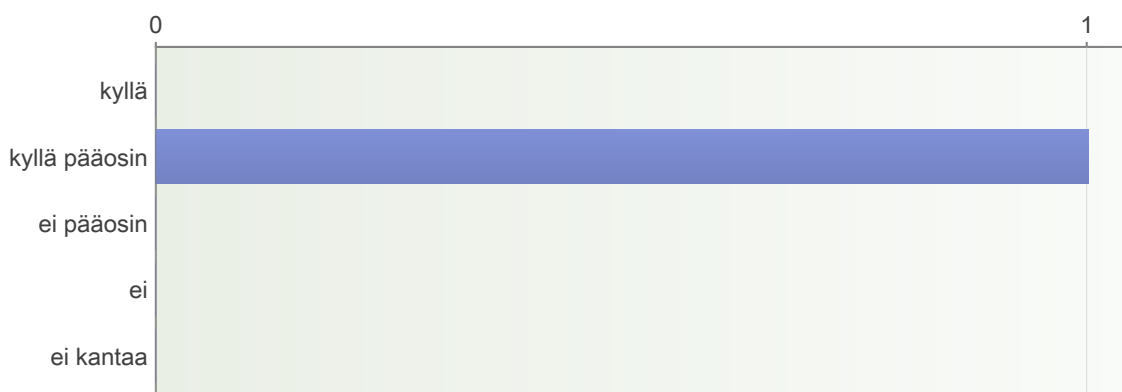
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskusten sosiaalihuollon palvelut rajoittuvat sosiaalihuollon neuvontaan ja ohjaukseen. Palvelujen integraation ja asiakkaan sosiaalihuollon palvelujen saannin näkökulmasta tarvitaan selkiyttämistä.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

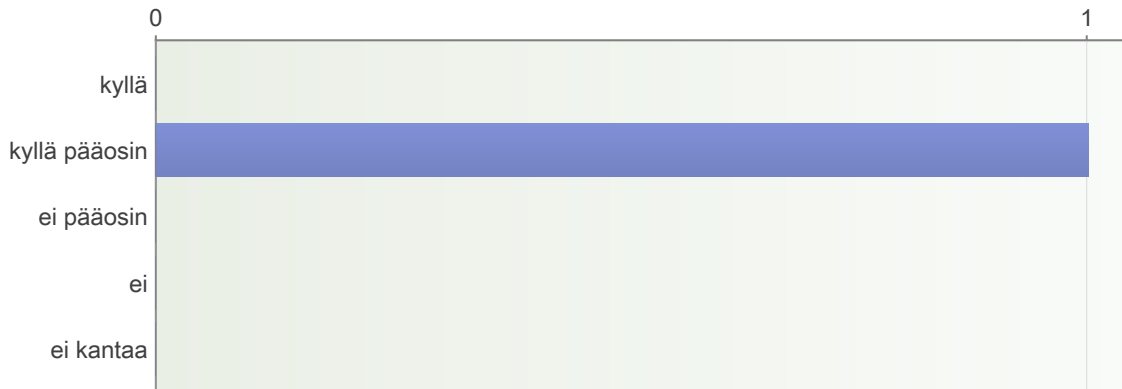

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

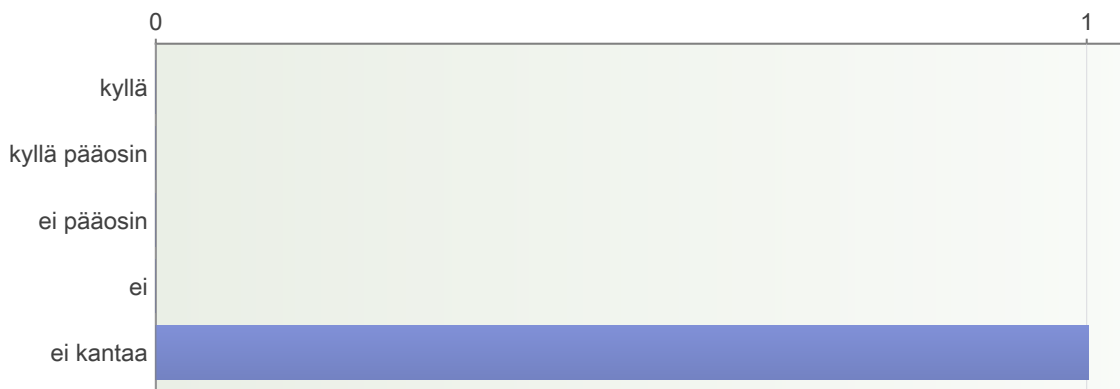
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla tulisi itsehallintonsa puitteissa olla oikeus päättää palveluista, joissa se käyttää asiakassetelillä tarkoituksenmukaiseksi harkitsemallaan tavalla. Lisäksi voitaisiin säätää maakunnalle velvollisuus asettaa tavoitteet valinnanvapauden toteutumiseksi ja seurata niiden toteutumista.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

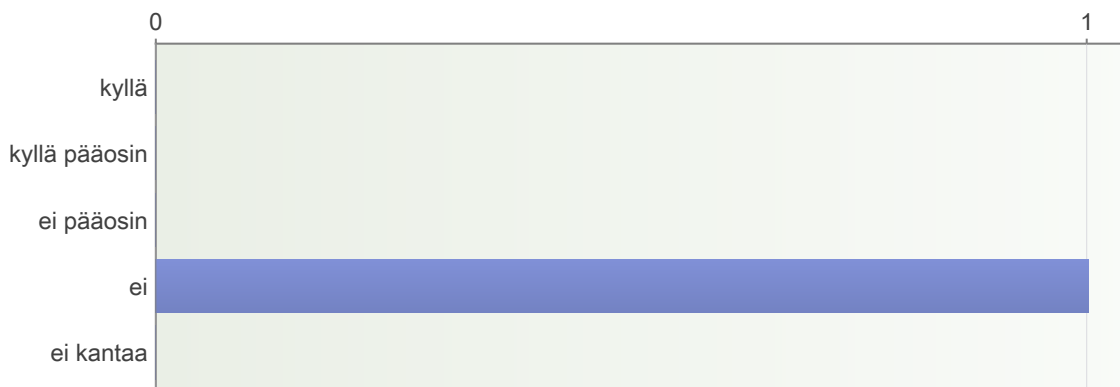

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

40. Vapaamuotoiset huomiot.

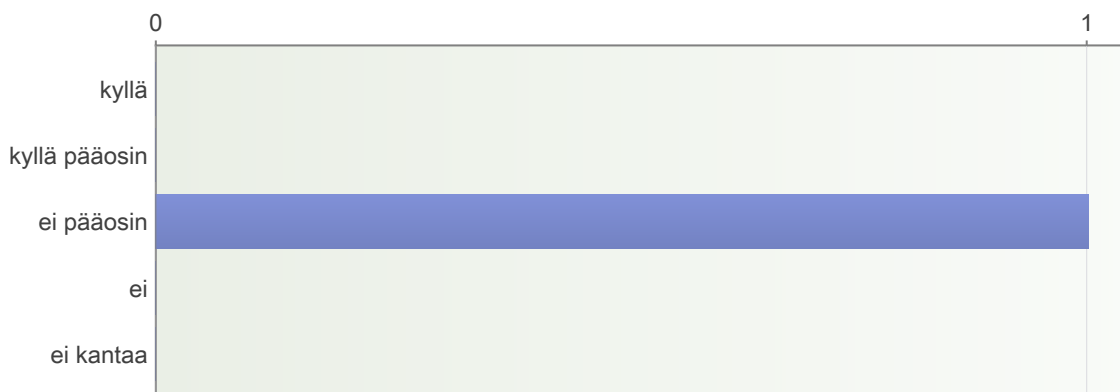
Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelipalveluiksi esitetään sellaisia erikoissairaanhoidon palveluja, joiden laajamittaisella toteuttamisella asiakasetelin avulla olisi merkittäviä vaikutuksia maakuntien liikelaitosten mahdollisuuksiin taata riittävät ja laadukkaat erikoisalojen palvelut ja erityisesti ympärivuorokautinen päivystysvalmius koko maassa kaikissa olosuhteissa. laajamittainen asiakassetelin käyttäminen vaikeuttaisi myös erikoislääkärikoulutuksen järjestämistä.

Asiakassetelin käyttö tulisi olla mahdollista, mutta ei pakollista tilanteissa, joissa maakunnalla on tarve täydentää omia palveluitaan pystyäkseen turvaamaan väestön tarpeen mukaiset hoidot ja toimenpiteet sekä asianmukaisen hoitoon pääsyn.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

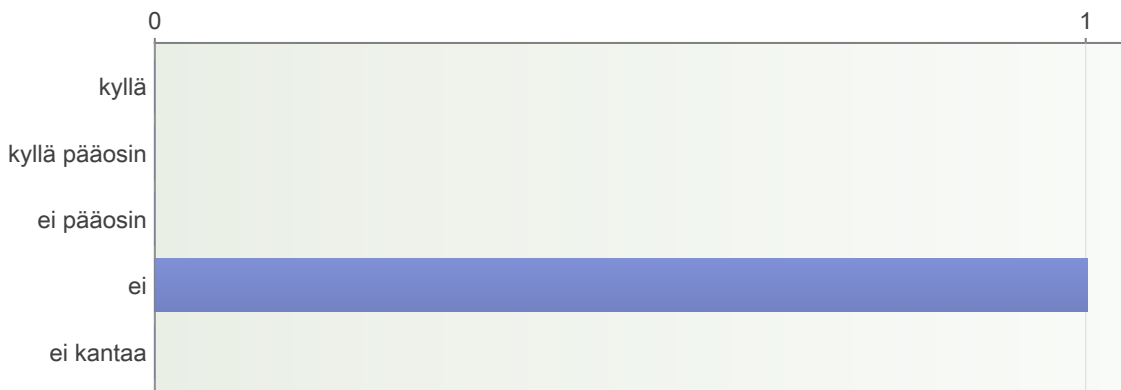
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan valinnanvapauden merkitystä korostetaan ehkä liikaakin. Tärkeintä on, että hoito ja tutkimus toteutettaisiin laadukkaasti tutkimukseen ja tietoon perustuen. Valinnanvapausmalli eri elementteineen on vaikeaselkoinen ja se voi tuottaa ainakin alkuvuosina asiakkaille ja potilaille vaikeuksia valita omaan tilanteeseen sopivia palveluja, koska tämä edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannettaan, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluihin. Uuden mallin oppiminen aiheuttaa myös runsaasti henkilöstön koulutustarvetta.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

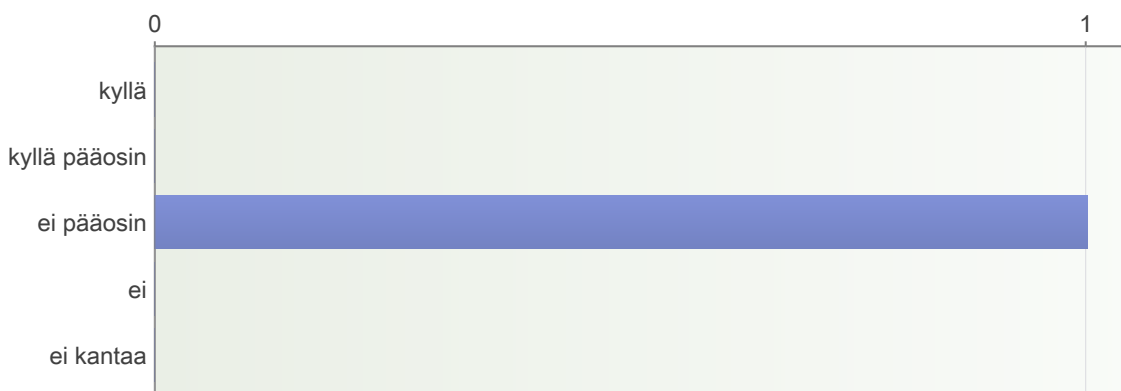
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiehdotuksen mukaan maakunnan oikeutta päättää järjestämisvastuulleen kuuluvien palvelujen tuottamistavasta on rajoitettu. Mikäli maakunnalla olisi mahdollisuus valita, missä palveluissa se ottaisi käyttöön asiakassetelin, se voisi ottaa huomioon palvelujärjestelmän päällekkäisyyteen ja työvoiman saatavuuteen liittyviä kysymyksiä.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

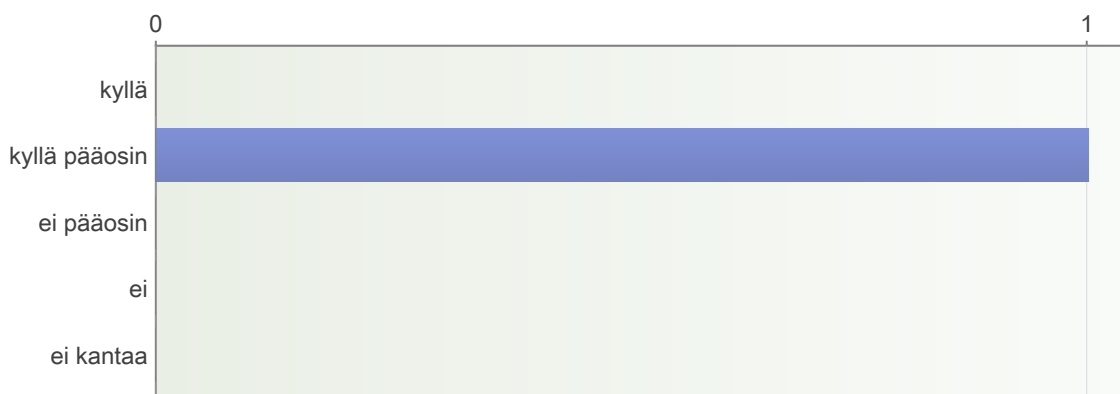
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen budjetin valikoima on kapea (valikoiman tulisi sisältää muitakin kuin sosiaali- ja terveyspalveluja) ja sen todelliset käyttömahdollisuudet eivät ole samalla tavalla kaikkien saavutettavissa.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

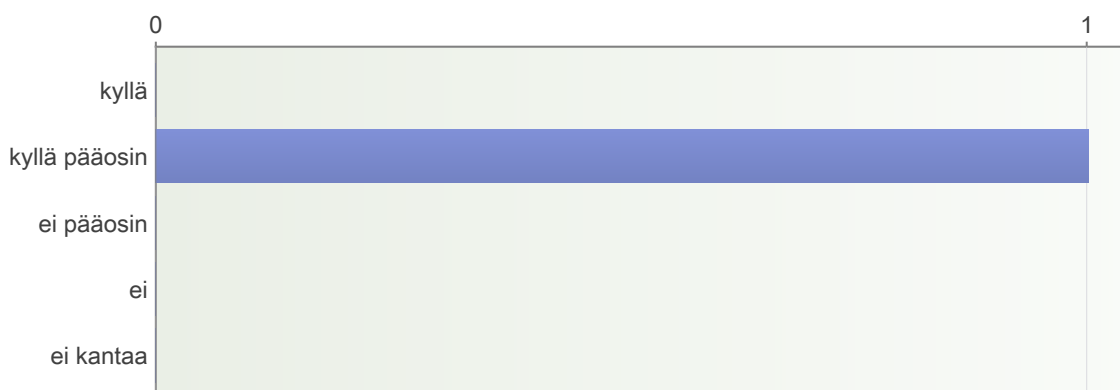

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

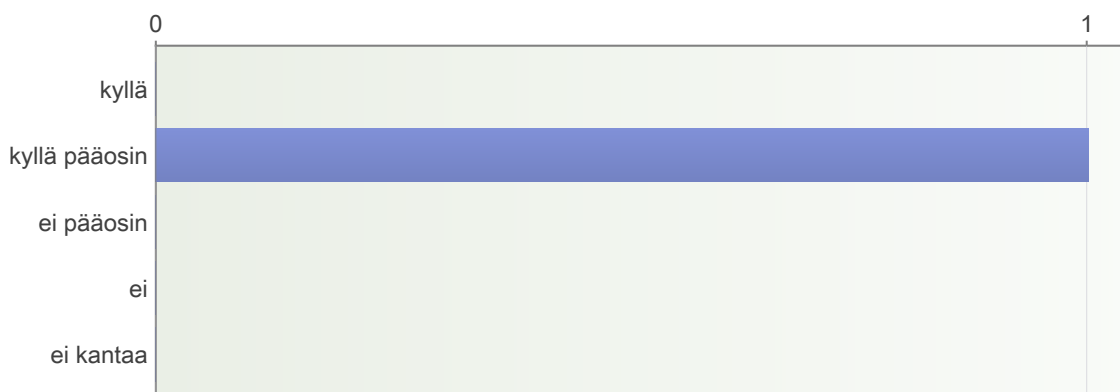

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

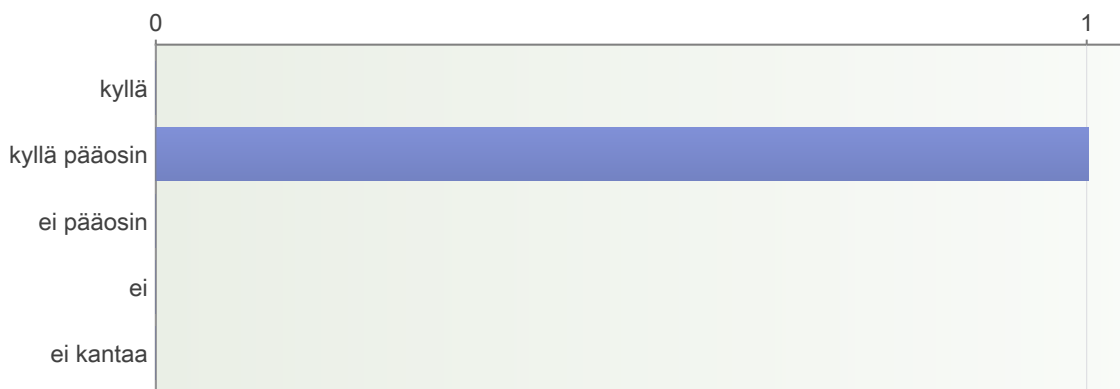

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

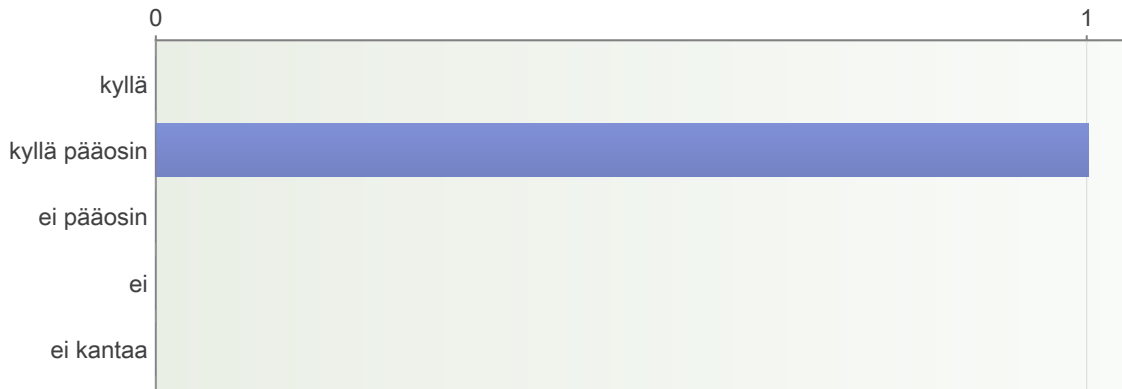

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

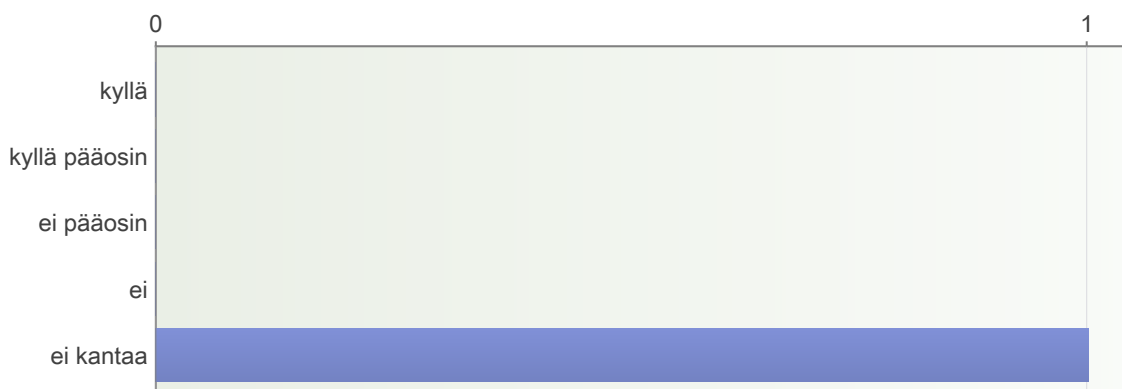
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

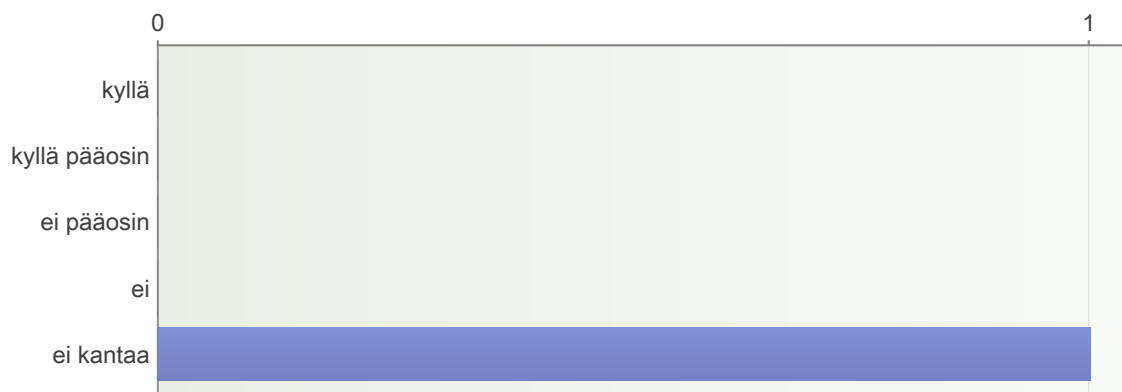

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

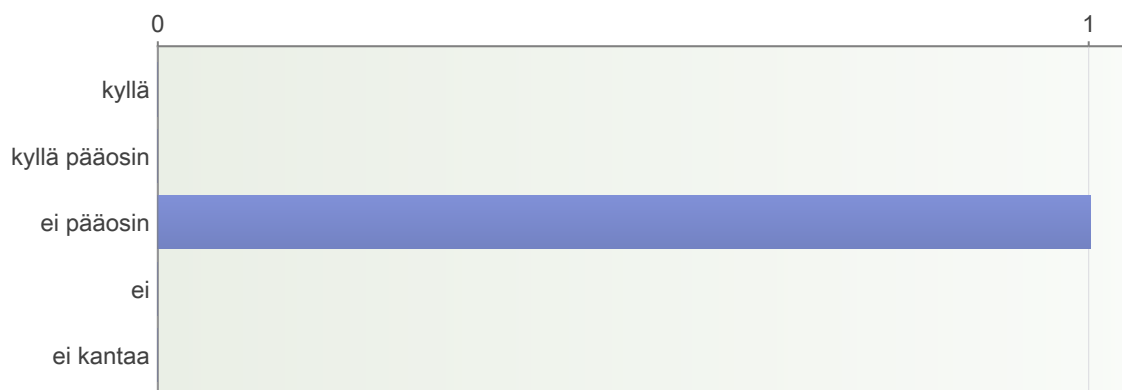

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

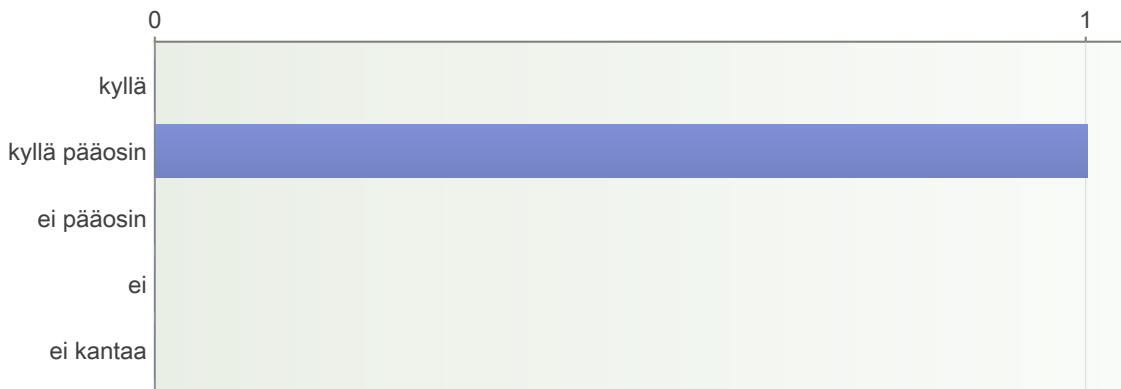
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Työajan joustavuus, kannusteet ja etuudet eroavat. Julkisella toimijalla on paljon yhteiskuntavelvoitteita ja julkinen sote-keskus on vahvasti poliittisessa ohjauksessa suhteessa yksityisiin toimijoihin.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

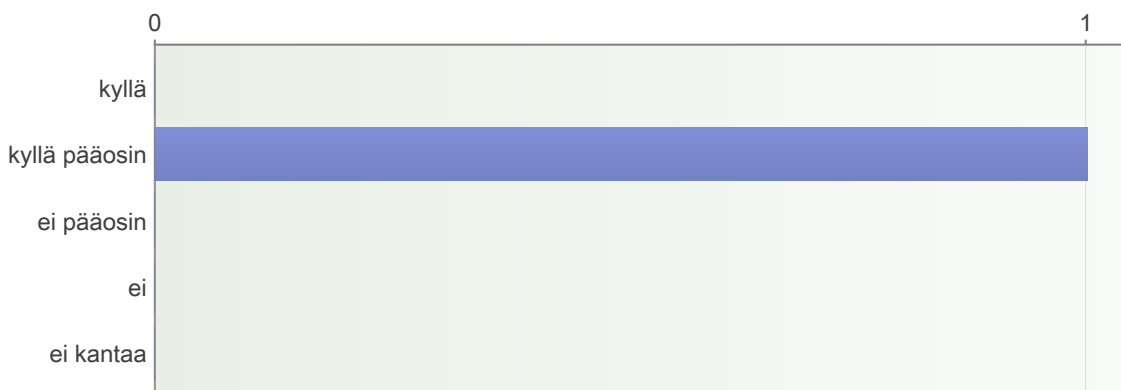

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

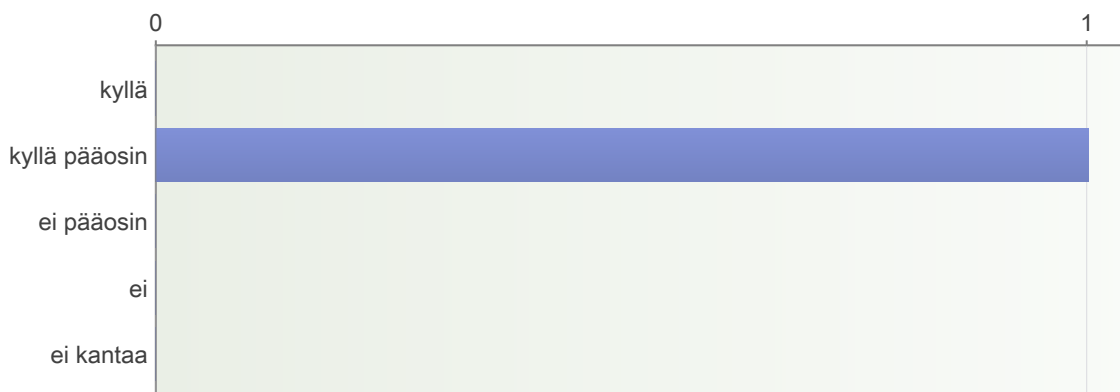

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

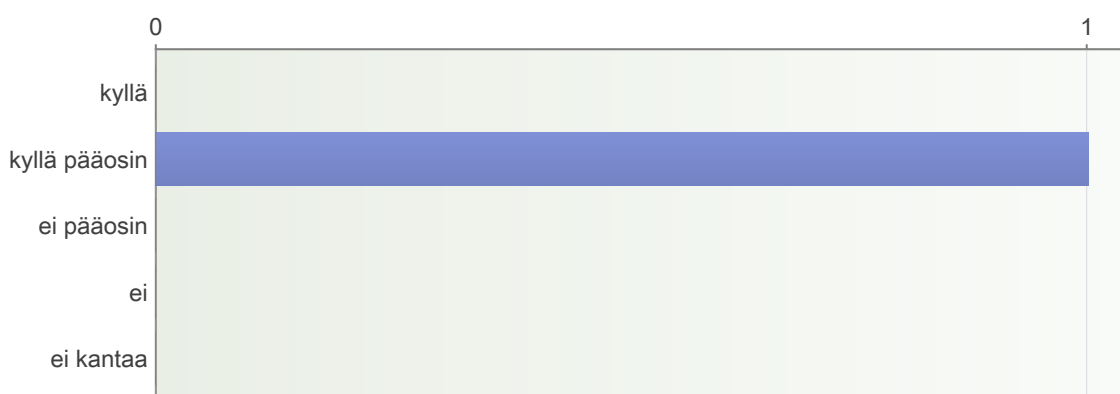

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

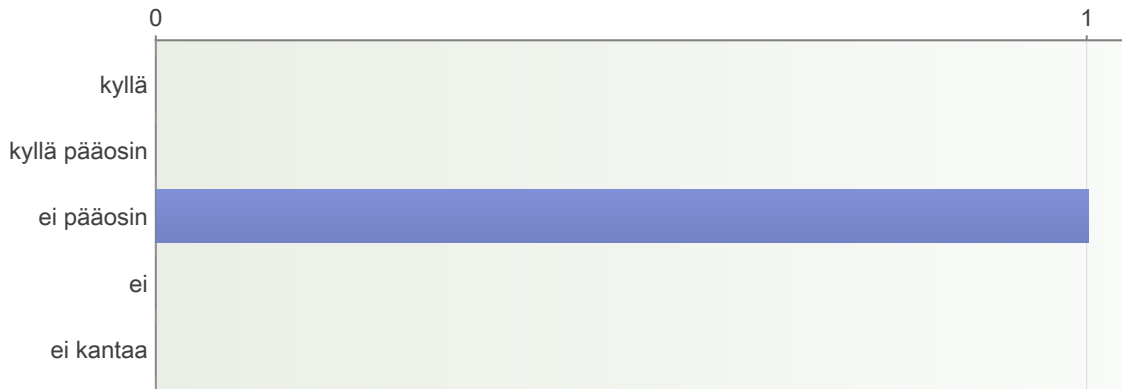

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

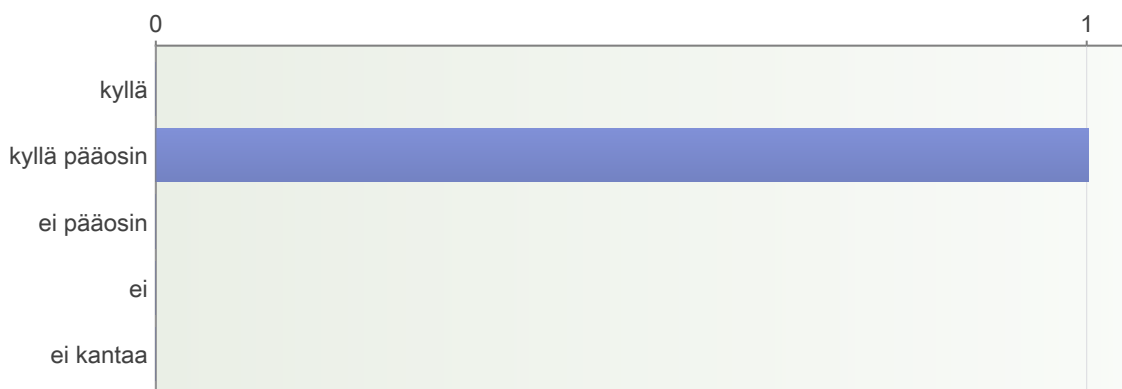
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Todennäköistä on, että mittakaavaetujen ja fuusioiden myötä markkinat keskittyvät tulevaisuudessa suuremmille tuottaja-organisaatioille. Keskittymiskehitys on jo meneillään. Pienten tuottajien markkinoille tulon kynnyksiä ovat tietojärjestelmäpalveluihin liittyminen sekä moninaiset raportointivelvoitteet.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta- ja sote-uudistus ja siihen liittyvä valinnanvapauslainsäädäntö ovat maan historian suurin hallinnon ja toimintatapojen muutos, joka muuttaa peruuttamattomalla tavalla kuntien roolia yhteiskunnassa. Pienten kuntien osalta tämä vaikuttaa vahvasti myös tukipalvelujen kustannustehokkaaseen hoitamiseen. Uudistus vähentää kiinteitä sote-työpaikkoja maaseutukunnista.

Valinnanvapauden lisääminen on sinällään hyvä uudistus, mutta käytännössä tämä tulee vähentämään pieniä terveyskeskuksia ja sosiaalitoimistoja, joita maaseutukunnissa vielä tänään on. Joustavat, pienen kunnan muuhun palvelutoimintaan tiiviisti kietoutuvat sote-palvelut etäännyvät taajamien monipuolisiin sote-keskuksiin. Inhimillisistä ja asiakaslähtöisistä lähipalveluista tulee sektoroitunutta markkinatavaraa.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.